

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Csp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122350350
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Soňa Sura PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6122350350.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7 16Csp/31/2022

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Ing. Soňou Sura, PhD., v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému A. B., C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXXX/X, E. E., zastúpenému JUDr. Andrej Cifra, advokát, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, IČO: 37 756 508, o zaplatenie 1.144,48 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

7 16Csp/31/2022

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bude rozhodnuté o výške trov konania žalovaného.

odôvodnenie:

5 16Csp/31/2022

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným súdu dňa 16. 06. 2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 1.144,48 Eur spolu s úrokom vo výške 190,29 Eur, s úrokom z omeškania vo výške 12, 48 Eur a s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 1.128,22 Eur od 24. 08. 2021 do zaplatenia, ako aj na náhradu trov konania, a to titulom Zmluvy s spotrebiteľskom F. G. úvere zo dňa 18. 10. 2016.

2. Žalobný návrh žalobca odôvodnil tvrdeniami, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 23.08.2021 medzi postupcom OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 36854140 (ďalej len „postupca“) a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 18.10.2016 Zmluvu č. XXXX XXXX XX C. (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 2 600,00 EUR. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú bližšie špecifikované v Zmluve a vo VOP. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu,

v ktorých ho postupca upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca vyhlásil podaním zo dňa 15. 09. 2020 mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 1.347,25 EUR, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.128,22 EUR, z riadneho úroku vo výške 190,29 EUR, z úroku z omeškania vo výške 12,48 EUR a z poplatkov vo výške 16,26 EUR v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaný po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonal nasledujúce úhrady: 0,00 EUR. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 1 347,25 EUR pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 1 128,22 EUR, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 190,29 EUR, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 12,48 EUR, z neuhradených poplatkov vo výške 16,26 EUR. Žalobca oznamuje súdu, že v časti D) formulára v rámci položky "Istina" uvádza súčet neuhradenej istiny úveru, neuhradených poplatkov a neuhradeného poistenia splátok. Žalobca ohľadom uplatnených zmluvných úrokov k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti v sporoch s ochranou slabšej strany zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018 ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 07.08.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94-17. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje aj úrok z omeškania, a to počnúc dňom 24.08.2021, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Ako listinné dôkazy žalobca k žalobnému návrhu pripojil aj plnomocenstvo, oznámenie o postúpení, pokus o zmiernie s podacím hárkom, osvedčenie o DPH, zmluvu o postúpení s prílohou, zmluvu, vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti, VOP, výzvu pred zosplatením a platobnú históriu.

4. Konajúci súd v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 12Up/938/2022 dňa 11. 07. 2022, ktorým žalobnému návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

5. Voči vydanému platobnému rozkazu podal žalovaný riadne a včas odôvodnený odpor, v ktorom na namietal žalobcom uplatnený nárok v celom rozsahu. Žalovaný namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, zanedbanie jeho odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného, premlčanie nároku žalobcu a bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

6. K podanému odporu žalovaný predložil aj listinné dôkazy, a to plnomocenstvo, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, zmluvu o F. C. G. a osvedčenie o DPH.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 21. 02. 2024, kde vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť súdneho spisu, tak ako ich strany konania predkladali súdu spolu s ich písomnými podaniami, oboznámil sa s celým obsahom súdneho spisu, z ktorého zistil nasledovný, medzi stranami konania nesporný skutkový stav, ktorý bol však stranami konania rôzne právne posudzovaný a interpretovaný.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

11. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

15. Podľa prvej vety § 92 ods. 8 zákona bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.

16. Predmetom konania bola Zmluva o spotrebiteľskom F. G. úvere zo dňa 18. 10. 2016 uzatvorená medzi veriteľom OTP Banka Slovensko, a.s. (t.j. právny predchodcom žalobcu, ktorý ako postupca postúpil Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 08. 2021 na žalobcu ako postupníka pohľadávku voči žalovanému) a žalovanou stranou. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému úver za nasledujúcich podmienok: - výška úveru: 2.600,00 EUR - poskytnutie úveru: jednorazovo dňa 18.10.2016 - výška úrokovej sadzby: 8,20 % p. a. - ročná percentuálna miera nákladov: 8,52 % - celkové náklady spotrebiteľa: 3.178,20 EUR - priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov: 16,57 % - výška splátky a splatnosť: 52,97 EUR mesačne, vždy k 18. dňu v kalendárnom mesiaci - celkový počet splátok: 60 - výška prvej splátky: 52,97 EUR - splatnosť prvej splátky: 18.11.2016 5/8 - výška poslednej splátky: 52,97 EUR - splatnosť poslednej splátky (konečná splatnosť úveru): 18.10.2021.

17. V konaní nebolo sporné, že zo strany právneho predchodcu žalobcu, ešte pred postúpením, došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to na základe listiny označenej ako Vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 15. 09. 2020, keď účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy žalovanému, t.j. na 10 deň odo dňa 28. 09. 2020 (bližšie doručka na č. I. 25 rub preukazujúca doručenie predmetnej výzvy žalovanému), kedy účinnosť vyvolania predčasnej splatnosti nastala práve dňa 08. 10. 2020.

18. V konaní rovnako tak nebolo sporné, že zo strany žalobcu samotnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru predchádzala Výzva pred zosplatením zo dňa 05. 08. 2020, ktorá bola žalobcovi vrátená dňa 26. 08. 2020 ako zásielka neprevzatá v odbernej lehote (bližšie č. I. 31 rub a 32).

19. K samotnej možnosti žalobcu vyvolať predčasnú splatnosť žalovanému poskytnutému úveru však súd poukazuje na v konaní nespornú skutočnosť, že zo strany žalobcu resp. jeho právneho predchodcu

nedošlo k splneniu si povinnosti skúmať bonitu žalovaného, tak ako túto povinnosť strane žalobcu ukladajú ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z.

20. Súd tak dáva do pozornosti, že v prípade zanedbania odbornej starostlivosti (§ 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.) hrubým spôsobom možno konštatovať, že úver poskytnutý postupcom je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov a veriteľ nemôže vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V súlade s § 11 ods.2 citovaného zákona súd takýto postup veriteľa vyhodnocuje ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona, pretože veriteľ nemal žiadne údaje o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, nepreukázal pred súdom, že prihliadal na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti splácať úver, nepreukázal ako a či vôbec zohľadňoval predchádzajúcu úverovú zaťaženosť žalovaného, tak ako ju žalovaný predkladal v konaní poukazom listinné dôkazy o existencii ďalších záväzkov žalovaného. Z tohto dôvodu sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov s tým, že veriteľ nemal ani právo vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru.

21. Uvedené logicky vyplýva zo samotnej skutočnosti, že ak bol úver bezúročný a bez poplatkov nemohol veriteľ správne ustáliť omeškané splátky, ich výšku, poradie omeškania, a tým nemôže ani platne zosplatiť úver za splnenia § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ (viď napr. aktuálne KS Trenčín 5CoCsp 4/2021 z 31.3.2021, KS TN 19CoCsp 37/2020 zo dňa 28.4.2021 a podporne ako správne uvádza žalovaný NS SR 7Sžo 61/2015, KS Prešov 6Co 171/2016 z 27.10.2016).

22. Poukazom na uvedené skutočnosti o riadnom nesplnení si povinnosti žalobcu a jeho právneho predchodcu skúmať bonitu žalovaného v čase pred poskytnutím dotknutého úveru, nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, pretože žalovaný nemohol byť v omeškaní tak, ako tvrdil žalobca a preukazoval jednotlivými výzvami, následne nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, pričom právny predchodca veriteľa nemohol postúpiť tzv. „živý úver“, preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon pre rozpor § 92 ods. 8 zákona o bankách a žalobca nie je v prejednávanej veci aktívne vecne legitimovaný.

23. Nemožnosť úver predčasne zosplatiť má priamy vplyv aj na postupovanie pohľadávky a na (ne)splnenie kritérií podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže postúpenie „živého“, predčasne nezosplateného úveru priamo vylučuje ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré umožňuje iba postúpenie úverovej pohľadávky, ktorá sa stala už splatnou.

24. Súd dospel k záveru, že žalobca ako postupník tak v konaní nedisponuje aktívnou vecnou legitímáciou, keď súd vychádzal zo zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má, je samotná zmluva o postúpení pohľadávok neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

25. Vychádzajúc z uvedeného súd konštatuje, že nie je preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu v spore. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je súčasťou súdneho konania. Súd žalobe vyhovie len ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na uplatnené plnenie od žalovaného, inak žalobu zamietne z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

26. Z uvedených dôvodov súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácia žalobcu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na zamietnutie žaloby ako celku už súd nerozhodoval o čiastočnom späťvzati žaloby, ktoré žalobca vykonal podaním doručeným súdu dňa 12. 10. 2022.

27. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Žalovaná strana bola v konaní úspešná, súd jej priznal nárok na náhradu trov tohto konania vo výške 100 % voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. O výške trov súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti vo veci samej podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

2

16Csp/31/2022

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.